

PLEWIDŁO (11) *sb n*

e oraz o prawdopodobnie jasne (tak w plewa oraz w -o).

sg N plewidło (5). ♦ G plewidła (5). ♦ pl N plewidła (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) i XVIII w.

Wyrwanie, usuwanie chwastów spośród roślin uprawnych; wszystkie prace związane z plewieniem; *runcatio Calep*, Cn; *botanismus, evulsio inutilium herbarum Cn* (11) : gdzie ogrod bez plewidła ieft/ chwastow y byla prętko národzi/ y práwie wśzyćiek zároście y dobre náśienie łtráci. *SkarJedn* 341; *Calep* 932b; Plewidła pilnować bárzo/ nietylko w ogrodziech/ ále y w zbożu *GostGosp* 102, 158, 164; [Żony ich czasu letniego dopomagają około plewidła [...]] *darmo ŹródłaEkMalb* II 45; *SkarUp* 16].

W charakterystycznych połączeniach: *plewidła ogrodne, polne*.

Przen (6) : O, wierz mi, iżeć ten chwaft [wszetcznicy, co chodzą by szalen] wśzędy gęfto roście/ Będzie kłozá á tárás miáła częfte goście. A ná to nie wymyśli lepszego plewidła/ Iedno tego nápędzić tám błędnego bydlá. *RejWiz* 78v; [Krystus [...]] zakazał wyrwać kákolu ze pszenice/ áby pszenice nie wyrwali/ á to do czáfu żniwá: gdzie plewidło łtáteczne będzie. *GrzegRozdział* L2].

plewidło czyje [= *kto jest przedmiotem plewienia*] (2): Walki/ plewidło ludzi złich *RejWiz* 70 *marg* [idem] Dd4.

plewidło czyje [= *kto plewi*] (2): Iż to włáśnie ná świcie ieft Páńłkie plewidło. [...] Nie może nigdy łnádniey Pan wypleć pszenice/ Iedno łpołu zebrałwzy łotry pijánice/ Wyłłáć ie ná to żniwo gđzye we grzbiet pukáią *RejWiz* 70; *SkarJedn* 348.

W charakterystycznych połączeniach: *plewidło kapłańskie, pańskie* [= *boskie*], *stateczne*.

Wyrażenie: »wieczne plewidło« = *sąd ostateczny* (1): Ale gdy przydzie ono wieczne plewidło álbo żniwo/ wierę kákoliku [tj. *nikczemny człowieku*] dopiro łie obaczyłz/ iż łie było lepiey iákim głąbem álbo czárną kápuftą vrodzić. *RejZwierc* 100v.

Szeregí: »czyścienie a plewidło« (1): łfz łię bez łpráwy y náuki/ y czyścienia á plewidła Kápláńłkiego/ z nábożeńłtwá wiele rzeczy w zabobony y złe vzywánie/ obráca. *SkarJedn* 348.

»plewidło albo żniwo« (1): *RejZwierc* 100v cf Wyrażenie.

Cf PELENIE, PIELCIE, [PLENIE], PLEWIĆ, PLEWIENIE